

میزان اثربخشی حذف مالاتیون از آب با استفاده از پرتوهای فرابنفش

محمدهادی دهقانی^۱ (PhD)*، کاظم گودینی (MSPH)^۲، سیمین ناصری (PhD)^۱، منصوره شایقی (PhD)^۳، محمود علیمحمدی (PhD)^۱

۱- گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران

۲- گروه بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی ایلام

۳- گروه حشره شناسی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

دریافت: ۸۹/۱۰/۷، اصلاح: ۹۰/۴/۸، پذیرش: ۹۰/۶/۱۶

خلاصه

سابقه و هدف: آفت‌کشهای اورگانوفسفره پرمصرف ترین سموم در کشور هستند. این سموم می‌توانند از راه‌های مختلفی وارد منابع آب شوند و مصرف آب آشامیدنی با مقدار سموم بالاتر از حد استاندارد نیز اثرات بسیار نامطلوبی بر سلامت و بهداشت انسان می‌گذارد. این مطالعه به منظور بررسی میزان اثربخشی حذف مالاتیون از آب با استفاده از لامپ جیوه ای فرابنفش با فشار متوسط انجام شد.

مواد و روشها: در این مطالعه تجربی غلظت‌های ۵/۰ و ۱ و ۲ میلی‌گرم در لیتر و pH های ۶، ۷، ۸، ۹ و ۱۰ سم مالاتیون در مدت زمان‌های ۱۰، ۲۰، ۳۰، ۴۰، ۵۰ و ۶۰ دقیقه به صورت منقطع در راکتور تحت تاثیر پرتوی فرابنفش قرار گرفتند. مقادیر سم مالاتیون قبل از پرتودهی و بعد از آن بوسیله دستگاه HPLC اندازه‌گیری و مقایسه شد. **یافته‌ها:** نتایج بدست آمده از این مطالعه در غلظت‌ها، زمانها و pH های مختلف نشان داد که کمترین میزان کاهش مالاتیون در زمان ۱۰ دقیقه (۴۶٪) و بیشترین میزان کاهش این سم در زمان ۶۰ دقیقه (۸۷/۲۵٪) اتفاق می‌افتد ($p < 0/05$). همچنین با افزایش غلظت سم (غلظت ۰/۵ به ۲ میلی‌گرم در لیتر) میزان اثر بخشی فرآیند پرتوتابی کاهش می‌یابد (از ۹۳٪ به ۸۷/۲۵٪) ($p < 0/001$). از طرفی دیگر با افزایش pH کارایی فرآیند افزایش پیدا می‌کند.

نتیجه‌گیری: مطالعه حاضر نشان می‌دهد که پرتوهای فرابنفش در مدت زمان ۶۰ دقیقه با غلظت ۰/۵ میلی‌گرم در لیتر و $pH = 9$ بیشترین میزان اثر بخشی را در کاهش سم مالاتیون موجود در آب دارد. بنابراین استفاده از راکتورهای فرابنفش می‌تواند به عنوان یک روش مناسب در تصفیه آب‌های آلوده به این سموم مورد استفاده قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: آب، پرتوهای فرابنفش، مالاتیون.

مقدمه

مالاتیون نیز به عنوان یک عامل بازدارنده کلین‌استراز در انسانها عمل می‌کند که این خود منجر به پیدایش عوارض و مشکلاتی در سیستم عصبی شده و سبب ایجاد حالت‌هایی مثل سرگیجه، حالت تهوع و اختلال حواس می‌گردد (۵). همچنین مشخص شده که این سم اثرات بسیار مخربی بر روی سیستم عصبی کودکان مخصوصاً در سال‌های اول زندگی دارد (۶). بنابراین جهت جلوگیری از ورود این سموم به منابع آب و هوا و خاک، می‌بایست از روش‌های مطمئن و سازگار با محیط زیست استفاده نمود. مطالعات بیانگر آن است که در زمان‌های اندکی بعد از کاربرد سم، میزان آنها اغلب بیش از حد مجاز بوده است. در خصوص بقایای آفت‌کش‌های اورگانوفسفره بویژه مالاتیون در منابع آب‌های سطحی کشور تحقیقات متنوعی صورت گرفته که نشان دهنده اهمیت بهداشتی این سم برای انسان و محیط زیست می‌باشد (۷-۱۱). بقایای مالاتیون در آب‌های آشامیدنی تا چندماه در محیط ماندگراست (۹). Shayeghi و همکاران به این

ترکیبات اورگانوفسفره بزرگترین و متنوع‌ترین گروه آفت‌کش‌های موجود هستند که حدود ۴۰٪ از آفت‌کش‌های ثبت شده در جهان را تشکیل می‌دهند (۱۲). سموم آفت‌کشی که مورد استفاده قرار می‌گیرند به‌وسیله شستشوی مستقیم و یا آبیاری از محل‌های مصرفی وارد منابع آب می‌گردند. همچنین ریزش باران بر روی مناطق سم‌پاشی شده قبل از اینکه این مواد تجزیه شوند سبب ورود آنها به منابع آب سطحی می‌گردد (۳). به علاوه آفت‌کش‌ها می‌توانند از طریق لایه‌های خاک و در حین نفوذ آب به سفره‌های زیرزمینی راه پیدا کنند. در مواردی هم بعضی آفت‌کش‌ها می‌توانند به هوا وارد شده و در نتیجه ضمن ریزش باران وارد منابع آب سطحی و خاک گردند. ورود این مواد آلاینده به منابع تأمین آب شرب می‌تواند اثرات سوء بر سلامتی انسان و محیط زیست داشته باشد (۴). بقایای این سموم علاوه بر اینکه سلامت مردم را به مخاطره می‌اندازد در اقتصاد مردم منطقه که از راه فروش آبزیان امرار معاش می‌نمایند نیز نقش موثری ایفا می‌کند.

این مقاله پایان نامه کاظم گودینی دانشجوی کارشناسی ارشد بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی تهران می‌باشد.

* مسئول مقاله:

قیف جداکننده با حجم ۱ لیتر در مواردی که نمونه حاوی کدورت ناشی از ذرات معلق بود از صافی واتمن ۰/۴۵ میکرومتری عبور داده شد و ۳۰ میلی لیتر دی کلرومتان به نمونه مورد نظر اضافه گردید. سپس ۲۰-۱۵ گرم کلرور سدیم به محتویات قیف جداکننده به منظور جداسازی بهتر دو فاز اضافه شد و بعد محتویات قیف شدیداً هم زده شد و شیر آن در زمان های مداوم جهت کاهش فشار درون قیف باز شد. بعد از این مرحله فاز آلی از فاز آبی ضمن عبور از ستون حاوی سولفات سدیم جهت حذف ملوکول های آب از فاز آلی، جدا شد. مجدد ۳۰ میلی لیتر دی کلرومتان اضافه شد و همزدن مجدد و جدا سازی فاز آلی از فاز آبی انجام شد. تبخیر مایع استخراج شده به کمک دستگاه روتاری تبخیر تحت خلا به نحوی که حجم مایع استخراج شده به ۳-۲ میلی لیتر کاهش یابد، انجام و مرحله نهایی استخراج با استفاده از ۱ میلی لیتر حلال آلی کلروفرم انجام گردید.

برای اندازه گیری سم مالاتیون، با توجه به روش پیشنهادی شماره B66-۱۰ کتاب استاندارد متد (۱۹) جهت سنجش سموم و با توجه به شرایط دستگاه HPLC انجام شد. ابتدا محلول های استاندارد از سم مورد نظر با استفاده از ماده HPLC grade و با درصد خلوص بالا در غلظت های مختلف تهیه و سپس به دستگاه HPLC تزریق شد. یک میکرولیتر از نمونه استخراج شده به دستگاه HPLC تزریق گردید. دمای اولیه برابر 110°C به مدت ۱ دقیقه بود. رسیدن به دمای 188°C درجه سانتی گراد با سرعت افزایش $25^{\circ}\text{C}/\text{min}$ به مدت ۴ دقیقه، رسیدن به دمای 190°C درجه سانتی گراد با سرعت افزایش $20^{\circ}\text{C}/\text{min}$ به مدت ۱ دقیقه، رسیدن به دمای 193°C درجه سانتی گراد با سرعت افزایش $0.4^{\circ}\text{C}/\text{min}$ به مدت صفر دقیقه و رسیدن به دمای 244°C درجه سانتی گراد با سرعت افزایش $25^{\circ}\text{C}/\text{min}$ به مدت $6/21$ دقیقه تنظیم گردید. حفظ دمای مذکور برای قرائت غلظت نمونه ها حفظ گردید و از گاز هلیوم با درصد خلوص 99.9% با سرعت جریان 0.7 cm/s استفاده گردید.

جهت اندازه گیری این سم از دستگاه کروماتوگرافی مایع با کارایی بالا (HPLC)، مجهز به آشکارساز مری- فرا بنفش و اتوسمپلر استفاده شد. ستون مورد استفاده برای جداسازی این ترکیبات اکتادسیل سیلیکازول C_{18} ساخت کمپانی Water آمریکا به طول ۲۵ میلی متر و قطر $4/6$ میلی متر در دمای 30°C درجه سلیسیوس بود. سرعت جریان فاز متحرک، ۱ میلی متر در دقیقه و فاز متحرک مورد استفاده متانول، استونیتریل و آب با نسبت های (۱۵:۴۵:۴۰) در نظر گرفته شد. طول موج مورد استفاده جهت آشکارسازی این ترکیبات 140 نانومتر تعیین گردید. ستون جداسازی مورد استفاده دستگاه HPLC از نوع ستون کاپیلاری DB5.6.25 بود. با اجرای صحیح برنامه دمایی و آماده سازی دستگاه، پیک مربوط به مالاتیون در زمان $10/23$ دقیقه مشاهده گردید. دقت دستگاه مورد استفاده در محدوده ۱ میکرو گرم بر لیتر برآورد گردید. راکتور مورد استفاده در این تحقیق شامل یک استوانه ته بسته به حجم ۳ لیتر و از جنس استیل است که ساخت شرکت تهران استیل ایران می باشد. در داخل این استوانه از یک همزن مغناطیسی به منظور اختلاط کامل نمونه جهت پرتوایی در راکتور استفاده شده است (شکل ۱). در این پیلوت به علت ایجاد گرمای زیاد که به علت پرتوایی لامپ می باشد از خنک کننده برای پایین آوردن دما استفاده گردید. برای این منظور از یک بوکال ۴ لیتری که استوانه درون آن قرار می گیرد، استفاده شد. برای پایین آوردن دما فضای خالی بین استوانه و بوکال با یخ پر شدند. سپس زمانهای مواجهه با پرتوی فرابنفش، براساس پیش آزمون های انجام شده در آزمایشگاه

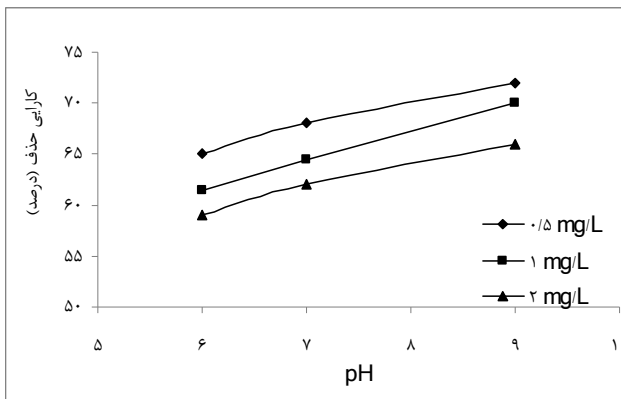
نتیجه رسیدند که مقدار این سم در هر سه رودخانه استان بوشهر بیش از حد مجاز بوده و بقایای این سموم در محیط از ۲ تا ۴ ماه می باشد (۱۰ و ۱۱). روش های گوناگونی جهت کاهش یا حذف آفت کش های اورگانوفسفره وجود دارد. اما روش های تصفیه متداول آب تاثیر چندانی در حذف این سموم ندارند. به عنوان مثال استفاده از اوم و فرایند سبک سازی آب در حذف یا کاهش بسیاری از سموم آفت کش کاملاً بی تاثیر است. متداول ترین روش های بکار گرفته شده: حذف بیولوژیکی، تصفیه در زمین، تجزیه با استفاده از گیاهان، فرایندهای شیمیایی و فرایندهای اکسیداسیون مستقیم می باشند. اخیراً روش های جدیدتری از قبیل استفاده از امواج اولتراسونیک، پرتوایی فرابنفش و فن آوری اکسیداسیون پیشرفته جهت حذف یا کاهش سموم آفت کش بکار گرفته شده است (۱۲). اما پرتوایی فرابنفش یکی از روش های کارآ و کم خطر است که در تصفیه منابع آب های سطحی و زیرزمینی آلوده به آفت کشها مورد استفاده قرار می گیرد. مسلماً یکی از دلایل حمایت و استقبال از این فناوری ضرورتی است که به لحاظ الزام به رعایت قوانین و مقررات جدید تصفیه آب به وجود آمده است. این سیستم نسبت به سایر روش های تصفیه آب نیاز به افزودن مواد شیمیایی ندارد، مصرف مواد شیمیایی که هزینه زیادی را به خود اختصاص می دهد در این روش به حداقل ممکن می رسد و مشکل دفع لجن پیش نمی آید، نیاز به محیط جاذب ندارد، راکتور از قابلیت انعطافی خوبی برخوردار است، کیفیت پساب تولید شده شفاف و بدون بو و مطلوب است، اکثریت آفت کشها در راکتور بطور قابل ملاحظه ای تجزیه می گردند و همچنین دارای ایمنی و مقبولیت از نظر کارکنان تصفیه خانه ها و عموم مردم و مطرح بودن به عنوان یک فن آوری سبز می باشد (۱۳ و ۱۴).

نتایج تحقیق Héquet و همکارانش حاکی از تاثیر کامل لامپ فشار متوسط بر روی آفت کش آترازین بود (۱۵). Bavconkralj و همکارانش با انجام آزمایش اکسیداسیون فتوکاتالیتیکی بوسیله پرتوایی فرابنفش و نور مری به فرآورده های کاملاً معدنی شده، دست یافتند (۱۶). نتایج تحقیق Samanidou و همکارانش حاکی از تاثیر کامل پرتوهای فرابنفش در تخریب کارباماتها بود (۱۷) Huston و همکارانش که جهت حذف برخی آفت کش های تجاری در آب های طبیعی از فرایند پرتوایی فرابنفش و نیز فتوتفتون استفاده نمودند، مشخص گردید تابش مداوم پرتوهای فرابنفش می تواند بطور کامل آفت کش های مورد مطالعه را حذف نماید (۱۸).

هدف از این مطالعه تعیین میزان اثربخشی راکتور فرابنفش در حذف بقایای سم مالاتیون از آب و همچنین تعیین تاثیر تغییرات زمان، غلظت و pH بر پتانسیل فن آوری پرتوایی فرابنفش در حذف مالاتیون از آب می باشد.

مواد و روشها

این مطالعه تجربی در آزمایشگاه های شیمی گروه مهندسی بهداشت محیط و سم شناسی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران در طی سال های ۱۳۸۸-۱۳۸۷ انجام شد. در این مطالعه سم مالاتیون در غلظت های ۰.۵، ۲.۱، ۳.۰، ۴.۰، ۵.۰ و ۶.۰ میلی گرم در لیتر تهیه و در زمان های تماس ۱۰ و ۲۰ و ۳۰ و ۴۰ و ۵۰ و ۶۰ دقیقه و pH های ۶ و ۷ و ۹ تحت تاثیر لامپ جیوای فرابنفش با فشار متوسط مورد آزمایش قرار گرفت. در این مطالعه غلظت ها براساس مطالعات انجام شد، تعیین گردید (۹-۱۱). پس از وارد نمودن ۵۰۰ میلی لیتر از نمونه آب مورد نظر به

نمودار ۲. کارایی حذف مالاتیون بوسیله پرتوهای فرابنفش در pH های مختلف

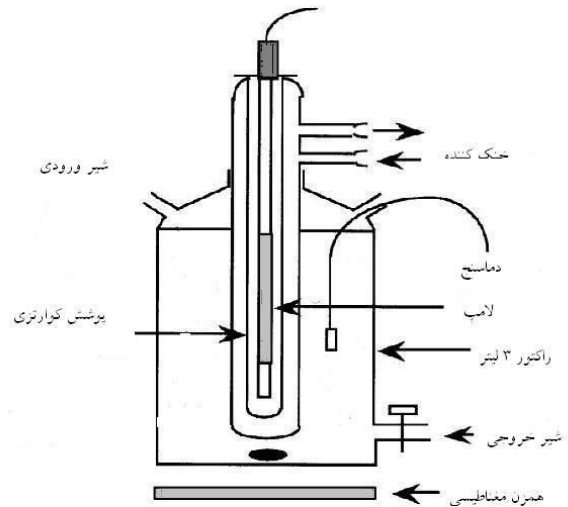
بحث و نتیجه گیری

نتایج مطالعه نشان داد که میزان اثربخشی حذف مالاتیون از آب با استفاده از پرتوهای فرابنفش به سه پارامتر غلظت، مدت زمان پرتودهی و pH محیط بستگی دارد، بطوری که کارایی حذف با افزایش زمان پرتودهی و pH نسبت مستقیم ولی با افزایش غلظت سم نسبت معکوس داشت.

نتایج این مطالعه با نتایج دیگر مطالعات انجام شده مطابقت دارد (۲۲-۲۰). دلیل این پدیده را می توان اینطور بیان کرد که با ثابت بودن مدت زمان پرتوتابی و افزایش غلظت ورودی سم مالاتیون به داخل راکتور فرابنفش، مقدار رادیکال های آزاد و یون های ناشی از مکانیسم های موجود در پرتوتابی ثابت است. لذا چنین استنباط می شود که رادیکال های آزاد تولیدی در این فرآیند با مقدار بیشتری از ماده اولیه و متابولیت های حاصله در تماس است در نتیجه کارایی فرآیند با افزایش غلظت پایین می آید. به عبارت دیگر، وقتی مدت زمان تابش پرتو طولانی می گردد در محلول مقدار زیادی از رادیکال های آزاد تشکیل شده و این پدیده باعث تخریب هرچه بیشتر سم مالاتیون می گردد (۲۲ و ۲۱).

Khodadadi و همکارانش تغییرات pH را در محدوده های ۶ و ۷ بر روی کارایی حذف در مدت زمان یک ساعت بررسی کردند و دریافتند که با افزایش pH کارایی حذف افزایش می یابد (۲۰). نتایج بدست آمده از مطالعات Lafi و همکارانش و Freed و همکارانش با نتایج این تحقیق مطابقت دارد (۲۳ و ۲۱). از طرفی دیگر، مطالعات Burrows و همکارانش و Badawy و همکارانش نشان داد که سرعت تجزیه سم با افزایش pH افزایش می یابد که دلیل عمده این پدیده، افزایش تولید یون های OH^- و رادیکال های آزاد هیدروکسیل در محیط های قلیایی بیان شد (۲۴ و ۱۳). در این مطالعه نیز مشخص شد که میزان تجزیه سم و در حقیقت کارایی فرآیند بستگی زیادی به pH محیط دارد. نتایج مطالعات ایشان با نتایج مطالعه حاضر مطابقت دارد. براساس نتایج این مطالعه فرآیند پرتوتابی فرابنفش می تواند به عنوان یک روش مناسب در حذف مالاتیون استفاده شود بطوری که میزان حذف در طی یک ساعت به بیش از ۹۰ درصد می رسد. نتایج بدست آمده از این مطالعه نشان می دهد که پارامترهای غلظت و زمان پرتودهی و pH تاثیرات متفاوتی بر کارایی حذف مالاتیون دارند. به عبارتی بهترین شرایط برای حذف مالاتیون زمانی بدست می آید که زمان پرتودهی زیاد (۶۰ دقیقه) و غلظت کم (۰/۵ میلی گرم در لیتر) و pH قلیایی است. البته امروزه استفاده از روش های اکسیداسیون شیمیایی به

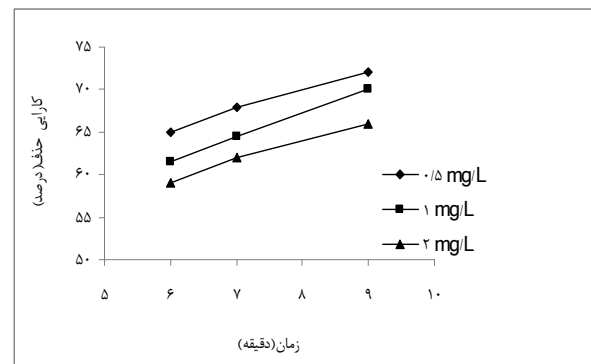
تعیین گردید. اطلاعات با استفاده از آزمونهای آماری آنالیز واریانس، ANOVA، T-Test مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و $p < 0/05$ معنی دار در نظر گرفته شد.

شکل ۳. اجزای شماتیک راکتور فرابنفش

یافته ها

در این مطالعه میزان حذف مالاتیون در زمان های شش گانه و غلظت های سه گانه با هم متفاوت بود (نمودار ۱). با تغییرات pH کارایی حذف مالاتیون نیز متفاوت بود (نمودار ۲). میزان حذف مالاتیون در غلظت ۰/۵ میلی گرم بر لیتر، در مدت زمان ۶۰ دقیقه و pH قلیایی بیشترین کارایی را در میان غلظت های دیگر داشت. به عبارتی دیگر، با افزایش غلظت ورودی سم (۲ میلی گرم در لیتر) به راکتور کارایی حذف کاهش یافت (از ۹۳ به ۸۷/۲۵٪). کارایی پرتوهای فرابنفش با افزایش غلظت مالاتیون کاهش یافت (نمودار ۲). افزایش غلظت موجب کاهش معنی دار کارایی فرآیند شد ($p = 0/001$). با افزایش زمان پرتوتابی، میزان حذف سم مالاتیون افزایش یافت، با افزایش زمان، غلظت سم موجود در پایلوت کاهش یافت، اختلاف معنی داری در بین زمان ها وجود داشت ($p = 0/05$). با افزایش pH کارایی حذف افزایش یافت، به نحوی که مالاتیون در غلظت ۰/۵ و ۱ و ۲ میلی گرم در لیتر در pH=۶ دارای کارایی حذف ۶۲ و ۵۷ و ۵۴ درصد اما در pH=۹ میزان کارایی به ۷۰ و ۶۵ و ۶۳ درصد رسید. در این مورد نیز اختلاف آماری معنی داری وجود داشت.

نمودار ۱. کارایی حذف مالاتیون بوسیله پرتوهای فرابنفش در غلظت های مختلف

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از کارشناسان آزمایشگاه شیمی و بهداشت محیط دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران به دلیل همکاری در انجام این تحقیق تشکر و قدردانی می‌گردد.

تنهائی چندان مورد استقبال نیست زیرا می‌تواند انرژی و هزینه‌های زیادی را در فرآیندهای تصفیه آب تحمیل نماید. بدین سبب برای کاهش هزینه‌ها و کاهش مصرف انرژی ترجیح داده می‌شود از روش‌های تلفیقی تصفیه آب استفاده شود تا در کوتاه مدت و با مصرف انرژی کمتر راندمان حذف مطلوبی بدست آید.

The Effectiveness of Eliminating Malathion from Water by Ultraviolet Irradiation

M.H. Dehghani (PhD)^{1*}, K. Godini (MSPH)², S. Nasserri (PhD)¹, M. Shayeghi (PhD)³,
M. Alimohamadi (PhD)¹

1. Department of Environmental Health Engineering, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

2. Department of Environmental Health, School of Public Health, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran

3. Department of Medical Entomology and Vector Control, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences,
Tehran, Iran

J Babol Univ Med Sci; 14(Suppl 1); Winter 2012; pp: 7-13

Received: Dec 31st 2010, Revised: Jun 29th 2011, Accepted: Sep 7th 2011.

ABSTRACT

BACKGROUND AND OBJECTIVE: Organophosphorus pesticides are one of the most consumable poisons in the country. Such poisons can enter water sources by different routes; since consuming some drinking water which contains an amount of poison higher than the standard level, causes undesirable effects to human health and hygiene. The purpose of the present work is to study the effectiveness of eliminating malathion from water by ultraviolet irradiation (UV) mercury lamp with a medium pressure.

METHODS: In this experimental study, concentrations of 0.5, 1, and 2 mg/L and pH values of 6, 7, and 9 from malathion poison were irradiated at the times of 10, 20, 30, 40, 50, and 60 minutes in a ultraviolet reactor. The amounts of malathion poison were determined by HPLC instrument and then compared before and after the irradiation.

FINDINGS: The results of the present study at different concentrations, times and pH show that the minimum reduction of malathion occurs at the time period of 10 min (%46) and the maximum reduction at the time period of 60 min (%87.25) ($p < 0.05$). Also, the effectiveness of irradiation process decreases (from 93 to 87.25%) with increasing the poison concentration (from 0.5 to 2mg/L) ($p < 0.001$). On the other hand, the efficiency of the process increases with pH increase.

CONCLUSION: The present study shows that applying UV irradiation for 60 min. with the concentration of 0.5 mg/l and pH=9, has the most effectiveness on reducing malathion poison content of water. Therefore, the application of UV reactors could be considered as an appropriate method for the treatment of waters contaminated with these poisons.

KEY WORDS: *Water, Ultraviolet irradiation, Malathion.*

*Corresponding Author;

Address: Department of Environmental Health Engineering, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Enghelab St., Tehran, Iran

Tel: 98 21 66954234

E-mail: dehghanihadi@yahoo.com

References

1. Hejazinejad FS, Hormozi B, Abtahi FS, Sanchooli R. A critique of pesticides use in the province of Golestan from 2003-2005. *J Water Environ* 2004;66:37-44. [in Persian]
2. Pourahmad J. General toxicology. 1st ed. Tehran: Samt Publication 2006; pp: 104-20. [in Persian]
3. Tarahi S. Survey and determination of used pesticides residue concentration (malathion, diazinon and metasytox) in the water of Nahand river. Thesis of Tehran University of Medical Sciences 2002. [in Persian]
4. Reichenberger S, Bach M, Skitschak A, Frede H. Mitigation strategies to reduce pesticide inputs into ground and surface water and their effectiveness; A review. *Sci Total Environ* 2007;384(1-3):1-35.
5. Agarwal HC. Pesticide pollution of water. 3rd ed. New York: McGraw Hill Co 1991; pp: 204-20.
6. Rauh A, Garfinkel R, Perera P, et al. Impact of prenatal chlorpyrifos exposure on neurodevelopment in the first 3 years of life among inner-city children. *Pediatrics* 2006;118(6):1845-59.
7. Shokrzadeh M, Ebadi AG. Investigating and measurement of residues of chlorobenzilate (organochlorine pesticides) in four species of the most consumed fishes in Caspian sea (Iran). *Pakistan J Nutr* 5 (1): 68-70, 2006
8. Honarpajoh K. Survey and determination of organophosphorus insecticides of malathion and diazinon in water of Karaj Amir Kabir Dam. Thesis of Tehran University of Medical Sciences 2003. [in Persian]
9. Shayeghi M, Khoobdel M, Vatandoost H. Determination of organophosphorus insecticides (malathion and diazinon) residue in the drinking water. *Pak J Biol Sci* 2007;10(17):2900-4.
10. Shayeghi M, Darabi H, Abtahi Hoseini M, Sadeghi M, Pakbaz F, Golestaneh R. Assessment of persistence and residue of diazinon and malathion in three rivers (Mond, Shahpour and Dalaky) of Bushehr Province; 2004-2005. *Iran South Med J* 2007;1(10):54-60. [in Persian]
11. Shayeghi M, Shahtaheri SJ, Selsele M. Phosphorus insecticides residues in Mazandaran river waters, Iran. *Iran J Public Health* 2001;30(3-4):115-19.
12. Francis C. Nanotechnology for environmental remediation. 1st ed. New York: Spring 2006; pp: 12-19.
13. Burrows HD, Canle LM, Santaballa JA, Steenken S. Reaction pathways and mechanisms of photodegradation of pesticides. *J Photochem Photobiol B* 2002;67(2):71-108.
14. Vaezi F, Bazrafshan E. Ultraviolet irradiation and its application in water and wastewater disinfection and treatment. 1st ed. Tehran: Andishmand Publication 2008; pp: 50-65. [in Persian]
15. Héquet V, Gonzalez C, Le-Cloirec P. Photochemical processes for atrazine degradation: Methodological approach. *Water Res* 2001;35(18):4253-60.
16. Bavcon Kralj M, Franko M, Trebše P. Photodegradation of organophosphorus insecticides– investigations of products and their toxicity using gas chromatography–mass spectrometry and AChE-thermal lens spectrometric bioassay. *Chemosphere* 2007;67(1):99-107.
17. Samanidou V, Fytianos K, Pfister G, Bahadir M. Photochemical decomposition of carbamate pesticides in natural waters on northern Greece. *Sci Total Environ* 1988;76(1):85-92.
18. Huston PL, Pignatello JJ. Degradation of selected pesticide active ingredients and commercial formulations in water by the photo-assisted fenton reaction. *Water Res* 1999;33(5):1238-46.
19. APHA/AWWA/WEF. Standard methods for the examination of water and wastewater. 20th ed. Washington, DC 1998; pp: 1100-20.
20. Khodadadi M. Determination of pesticides residue concentration in Hamadan drinking water resources and comparison of removal efficiencies of it by application of PAC and Advance oxidation by O₃/UV. Thesis of Hamadan University of Medical Sciences 2008. [in Persian]
21. Lafi WK, Al-Qodah Z. Combined advanced oxidation and biological treatment processes for the removal of pesticides from aqueous solutions. *J Hazard Mater* 2006;137(1):489-97.

22. Maldonado MI, Malato S, Perez Estrada LA, et al. Partial degradation of five pesticides and an industrial pollutant by ozonation in a pilot-plant scale reactor. *J Hazard Mater* 2006;138(2):363-9.
23. Freed VH, Chiou CT, Schmedding DW. Degradation of selected organophosphate pesticides in water and soil. *J Agric Food Chem* 1979;27(4):706-8.
24. Badawy MI, Ghaly MY, Gad-Allah TA. Advanced oxidation processes for the removal of organophosphorus pesticides from wastewater. *Desalination* 2006;194(1-3):166-75.